

Lege privind activitatea notarială electronică

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1 (1) Prezenta lege reglementează regimul juridic al îndeplinirii actelor și procedurilor notariale în formă electronică.

(2) Actele și procedurile notariale în formă electronică se îndeplinesc de către notarul public numai prin intermediul platformei informatice/electronice Top-not, ale cărei operaționalizare și funcționare sunt reglementate de prezenta lege.

(3) Actul notarial în formă electronică, purtând semnătura electronică calificată a notarului public, precum și sigiliul electronic calificat al Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, denumită în continuare Uniunea, aplicat de platforma Top-not, este de autoritate publică, produce aceleași efecte juridice ca același act juridic în format letric.

(4) Actul sau procedura notarială se întocmește de către notarul public fie pe suport hârtie, fie în formă electronică.

Art. 2 (1) Notarii publici pot îndeplini actele și procedurile notariale atât pe suport hârtie cât și în formă electronică.

(2) Notarii publici care optează pentru îndeplinirea actelor și procedurilor notariale în formă electronică au obligația să solicite Uniunii, în prealabil, autorizația pentru desfășurarea activității în această modalitate, precum și accesul la platforma electronică Top-not și la programul informatic unic privind registrele biroului notarial.

(3) Pentru notarii publici care au optat să îndeplinească acte și proceduri notariale în formă electronică, Uniunea efectuează mențiunile corespunzătoare în Registrul Național de Evidență a Notarilor Publici.

(4) Uniunea afișează, pe pagina proprie de internet, lista notarilor publici care îndeplinesc acte și proceduri notariale în formă electronică.

(5) După operaționalizarea platformei Top-not și a arhivei electronice notariale, notarii publici pot solicita oricând obținerea autorizației pentru desfășurarea activității notariale electronice prevăzute de prezenta lege.

Art. 3 (1) Pentru îndeplinirea unui act sau a unei proceduri notariale în formă electronică, părțile sesizează notarul public printr-o cerere semnată cu semnătură electronică calificată.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1), însoțită, dacă este cazul, de documentația în formă electronică, se încarcă de notarul public în platforma Top-not.

(3) Cererea și documentația necesară îndeplinirii unui act sau proceduri notariale în formă electronică pot fi înaintate notarului public și pe suport hârtie. În acest caz, ele vor fi convertite în format digital și semnate de notarul public cu semnătură electronică calificată, în vederea încărcării în platforma Top-not, ca parte a documentației care a stat la baza actului sau procedurii îndeplinite și păstrate în arhiva electronică notarială, conform Nomenclatorului arhivistic notarial.

(4) Dispozițiile alin. (3) sunt aplicabile și în cazul documentației obținute de notarul public.

Art. 4 (1) În îndeplinirea activității notariale electronice, notarii publici utilizează certificate calificate pentru semnătură electronică, emise de către Uniune, în concordanță cu cerințele Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei nr. 1999/93/CE, denumit în continuare Regulamentul nr. 910/2014.

(2) Procedura de emitere, suspendare și revocare a certificatelor, precum și datele de identificare a notarului public, prevăzute în acestea, se stabilesc prin hotărâre a Consiliului Uniunii, în condițiile legii.

(3) Uniunea este singurul prestator de servicii de încredere calificate pentru activitatea electronică notarială, sub condiția îndeplinirii procedurilor de înscriere și de menținere în Lista sigură prevăzută de Regulamentul nr. 910/2014.

CAPITOLUL II

Competența privind activitatea notarială electronică

Art. 5 (1) Actele sau procedurile notariale pot fi îndeplinite în formă electronică numai la sediul profesional al notarului public, dacă părțile sunt prezente fizic și semnează actul cu semnătură electronică calificată.

(2) În conformitate cu dispozițiile prezentei legi, la cererea părților, poate fi întocmit în formă electronică orice act notarial prevăzut de lege, cu respectarea normelor de competență teritorială.

Art. 6 (1) Notarul public poate îndeplini în formă electronică, fără prezența fizică a părților, următoarele acte și proceduri notariale:

- a) consultații juridice scrise cu caracter notarial;
- b) primirea și păstrarea documentelor în formă electronică în arhiva electronică notarială;
- c) darea de dată certă înscrisurilor în formă electronică;
- d) legalizarea semnăturii interpretului și traducătorului autorizat de pe traducerile în formă electronică.

(2) De asemenea, poate fi îndeplinită în formă electronică, fără prezența fizică a părților, și încheierea de îndreptare a erorilor materiale și, după caz, de completare a omisiunilor vădite privind actele și procedurile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d). Dispozițiile art. 88 din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale se aplică în mod corespunzător.

(3) Notarul public poate instrumenta și legalizarea semnăturii traducătorului pe suport hârtie ale înscrisurilor în formă electronică, după confruntarea copiei pe suport hârtie cu înscrisul în formă electronică.

Art. 7 (1) În procedura succesorală notarială pot fi îndeplinite, prin mijloace electronice, fără prezența fizică a părților, următoarele operațiuni:

- a) transmiterea cererii privind deschiderea procedurii, însoțită de certificatul de deces în formă electronică;
- b) transmiterea cererii de amânare și comunicarea noului termen stabilit;
- c) transmiterea cererilor de repunere pe rol a unui dosar succesoral;
- d) transmiterea cererilor privind suspendarea procedurii succesorale;

e) transmiterea cererilor de inventariere a bunurilor ce au aparținut defunctului și a celor pentru punerea de sigilii;

f) transmiterea cererilor privind îndreptarea sau completarea actelor care prezintă erori materiale sau omisiuni vădite;

g) transmiterea către notarul public a altor cereri, însoțite, după caz, de documentația aferentă, în vederea îndeplinirii acestei proceduri.

(2) În cazul în care, din motive obiective, ascultarea martorului nu se poate realiza la sediul biroului notarului public care instrumentează procedura succesorală notarială, aceasta se poate realiza la sediul altui birou notarial, prin comisie rogatorie. În acest caz, depoziția semnată de către martor va fi transmisă notarului public care dezbate succesiunea, cu semnătura electronică calificată a notarului public care a ascultat martorul. Dispozițiile prezentului alineat sunt aplicabile indiferent de modul de îndeplinire a procedurii succesorală notarială.

Art. 8 (1) Încheierea referitoare la verificarea evidențelor succesorală de către notarul public, prevăzută de art. 193 alin. (3) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare, poate fi emisă și în formă electronică, fără prezența fizică a părților.

(2) În vederea emiterii în formă electronică a încheierii prevăzute la alin. (1), persoana interesată formulează cererea în formă electronică, însoțită de certificatul de deces în formă electronică.

Art. 9 În procedura autentificării înscrisurilor pot fi îndeplinite, prin mijloace electronice, fără prezența fizică a părților, următoarele operațiuni:

a) transmiterea cererii de îndeplinire a procedurii;

b) verificările și comunicările în/către registrele publice, după caz;

c) transmiterea documentelor necesare în formă electronică;

d) transmiterea cererilor privind îndreptarea sau completarea actelor care prezintă erori materiale sau omisiuni vădite;

e) transmiterea către Oficiul Național al Registrului Comerțului a actelor privind societățile;

f) transmiterea de către notarul public a altor cereri, însoțite, după caz, de documentația aferentă, în vederea îndeplinirii acestei proceduri.

Art. 10 (1) Încheierile privind îndreptarea erorilor materiale sau completarea omisiunilor vădite dintr-un act notarial întocmit pe suport hârtie nu pot fi întocmite în formă electronică.

(2) La cererea părților, poate fi eliberat un duplicat în formă electronică al încheierii prevăzute la alin. (1), întocmită pe suport hârtie, la care se va atașa și un duplicat în formă electronică al actului îndreptat sau completat. Dispozițiile art. 13 alin. (1), (3) și (4) rămân aplicabile.

Art. 11 (1) În exercitarea activității notariale, pot fi îndeplinite de către notarul public, prin mijloace electronice, fără prezența fizică a părților, următoarele operațiuni:

a) transmiterea cererilor adresate instituțiilor și autorităților publice;

b) comunicarea cererilor și a oricăror alte documente pentru efectuarea operațiunilor de publicitate imobiliară;

c) solicitarea înregistrării fiscale a contribuabililor, la cererea acestora, ca urmare a îndeplinirii unor acte și proceduri notariale care necesită această operațiune;

d) îndeplinirea formalităților, la solicitarea părții, în vederea exercitării dreptului de preempțiune, în cazurile prevăzute de lege;

e) obținerea oricăror înscrisuri, certificate, avize și autorizații necesare întocmirii actelor și procedurilor notariale.

(2) Operațiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) - d), precum și alte operațiuni conexe serviciului notarial, se realizează de către notarul public la solicitarea persoanelor interesate, în numele și pe cheltuiuala acestora, fără încărcarea actelor obținute în platforma Top-Not.

Art. 12 Îndeplinirea actelor notariale în formă electronică se constată prin încheiere întocmită în formă electronică.

CAPITOLUL III

Eliberarea duplicatelor de pe înscrisurile notariale în altă formă decât cea în care au fost întocmite

Art. 13 (1) La cererea oricăreia dintre părți, a succesorilor acestora, a reprezentantului legal sau convențional, precum și a oricărei persoane care justifică un drept sau un interes legitim, notarul public poate elibera un duplicat în formă electronică al unui act notarial original pe suport hârtie aflat în arhiva sa, denumit E-duplicat. În cazul în care notarul public nu mai este în funcție, iar arhiva acestuia este preluată de către Camera Notarilor Publici, E-duplicatul se eliberează de către un alt notar public desemnat de Președintele Colegiului director al Camerei, indiferent de data întocmirii acestui act.

(2) Dispozițiile alin. (1) teza a II-a se aplică și în situația în care arhiva este preluată de un notar public care nu desfășoară activitate notarială electronică.

(3) La cererea oricăreia dintre persoanele menționate la alin. (1), notarul public care a întocmit actul poate elibera un duplicat pe suport hârtie al unui act notarial original în formă electronică, aflat în arhiva Top-not, denumit A-duplicat. În cazul în care notarul public nu mai este în funcție, iar arhiva acestuia este preluată de către Camera Notarilor Publici, A-duplicatul se eliberează de către un alt notar public desemnat de Președintele Colegiului director al Camerei, indiferent de data întocmirii acestui act.

(4) În textul duplicatului se reproduc cuvânt cu cuvânt atât cuprinsul înscrisului original, cât și cel al încheierii prin care s-a încuviințat întocmirea acestuia. În locul semnăturii originale se menționează numele de familie și prenumele fiecărui semnatar.

(5) Duplicatul are aceeași forță probantă ca înscrisul original.

Art. 14 (1) Pe prima pagină a duplicatului eliberat în condițiile art. 13 se face mențiunea E-duplicat sau A-duplicat, după caz.

(2) După redarea fidelă a conținutului actului, inclusiv, dacă este cazul, a conținutului încheierii notariale, se redactează încheierea de duplicat, cu precizarea formei în care a fost emis actul original. A-duplicatul poartă semnătura olografă și sigiliul notarului public, iar E-duplicatul poartă semnătura electronică calificată a notarului public și sigiliul electronic calificat al Uniunii, aplicat de platforma Top-not.

(3) Dacă originalul actului a fost rectificat, duplicatul cuprinde atât conținutul actului, cât și pe cel al încheierii de rectificare.

(4) Dacă pe actul original aflat în arhivă există mențiunea revocării sau a anulării totale ori parțiale a acestuia, nu se poate elibera un duplicat de pe acesta. În acest caz, se poate elibera o copie legalizată a actului aflat în arhivă.

Capitolul IV

Emiterea copiei legalizate de pe înscrisuri într-o altă formă decât cea în care acestea au fost întocmite

Art. 15 (1) Notarul public eliberează copii legalizate în formă electronică numai de pe înscrisurile originale pe suport hârtie prezentate de părți.

(2) Se pot legaliza copii electronice atât de pe un înscris original pe suport hârtie în întregime, cât și de pe părți determinate ale acestuia, după confruntarea copiei electronice cu originalul. Copia electronică în extras cuprinde și elementele esențiale ale înscrisului și nu poate denatura înțelesul și conținutul înscrisului.

Art. 16 (1) Notarul public eliberează copii legalizate pe suport hârtie ale actelor originale în formă electronică, după confruntarea copiei pe suport hârtie cu originalul în formă electronică.

(2) Se pot legaliza copii pe suport hârtie numai de pe un înscris original în formă electronică în întregime.

CAPITOLUL V Platforma Top-not

Art. 17 (1) Platforma Top-not este dezvoltată și gestionată de către Uniune. În acest scop, Uniunea poate delega Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale - Infonot, administrarea și gestionarea platformei. Platforma Top-not are ca scop și administrarea și stocarea actelor notariale, precum și a documentațiilor care au stat la baza întocmirii acestora și asigură securitatea, confidențialitatea, trasabilitatea și integritatea schimbului de date.

(2) Datele, informațiile, actele și lucrările cu caracter profesional ale notarului public sunt protejate de secretul profesional, acestea putând fi verificate sau ridicate numai în condițiile legii.

(3) Pentru realizarea platformei Top-not, Uniunea poate utiliza servicii și soluții informatice furnizate de persoane juridice de drept privat, prin intermediul unor proceduri stabilite de Consiliul Uniunii.

(4) Normele privind funcționarea platformei Top-not sunt aprobate de Consiliul Uniunii, cu avizul ADR privind respectarea condițiilor tehnice de securitate, confidențialitate, trasabilitate și integritate.

(5) Avizul ADR se acordă pentru o perioadă de 3 ani.

(6) Arhiva electronică profesională, înființată de Uniune, este un serviciu de încredere calificat conform Regulamentului UE 910/2014 cu modificările și completările ulterioare, este proprietatea statului, se păstrează, se conservă și se predă în condițiile legislației din domeniu. La înființarea arhivei electronice se obțin avizele Arhivelor Naționale, respectiv al ADR.

(7) Serviciul de arhivare electronică calificată este prestat de către Uniune, cu respectarea Regulamentului UE nr. 910/2014 și a dispozițiilor art. 4 alin. (3).

(8) Avizul prevăzut la alin. (4) și (5) se emite în termen de 30 de zile de la data confirmării stării de conformitate a conținutului documentației.

Art. 18 (1) Uniunea notifică ADR, cu cel puțin 30 de zile înainte, orice intenție de modificare a funcționalităților platformei Top-not, care poate afecta activitatea electronică notarială, cu precizarea datei și a orei la care modificarea intră în vigoare și confirmă în termen de 24 de ore modificarea efectuată.

(2) Uniunea va notifica ADR orice dezvoltare, modificare a datelor și a procedurilor operaționale care ar putea afecta funcționarea și securitatea platformei Top-not, în termen de 15

zile de la data când devin operaționale. Notificarea conține descrierea modificării/dezvoltării efectuate, impactul acesteia asupra funcționării și securității platformei Top-not.

(3) Uniunea va notifica ADR, în termen de maximum 10 zile, orice incident de securitate. Notificarea va cuprinde cauza și măsurile ce urmează a fi luate în vederea remedierii situației apărute.

(4) ADR poate solicita un nou raport de audit pentru platformă, după analizarea notificărilor prevăzute la alin. (2) și (3).

Art. 19 (1) Uniunea, administratorii serviciilor furnizate prin intermediul platformei Top-not, precum și administratorii de securitate cibernetică ai platformei Top-not, asigură jurnalizarea în timp real a evenimentelor și accesului la datele vehiculate prin intermediul platformei Top-not, în scopul efectuării unor activități de audit periodice pe linia protecției, calității, securității și trasabilității datelor, în vederea asigurării transparenței utilizării acestora.

(2) Jurnalizarea evenimentelor și a accesului la date se stochează pe o durată egală cu obligativitatea legală de păstrare a documentelor conform nomenclatorului arhivistic notarial.

(3) Uniunea asigură dezvoltarea și funcționarea unei aplicații de jurnalizare și notificare a activității de prelucrare a datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate, destinată utilizatorilor finali ai serviciilor furnizate prin intermediul platformei Top-not.

(4) Jurnalizarea evenimentelor și a accesului la datele vehiculate prin platforma Top-not constituie secret profesional. Datele și informațiile rezultate din jurnalizare pot fi accesate numai în următoarele condiții:

a) de către notarul public, pe perioada exercitării profesiei, pentru actele și procedurile notariale îndeplinite de către acesta, iar în situația în care acesta nu mai este în funcție, de către persoana desemnată din cadrul Camerei Notarilor Publici din care face parte notarul public instrumentator;

b) de către organele de control profesionale;

c) de către organele judiciare, în condițiile legii.

(5) Normele metodologice privind jurnalizarea evenimentelor și accesului la datele vehiculate și găzduite prin intermediul platformei Top-not se stabilesc prin regulament aprobat prin hotărâre a Consiliului Uniunii. Jurnalizarea evenimentelor și accesul la datele vehiculate și găzduite asigură trasabilitatea activităților pe platforma Top-not pe întreaga perioadă prevăzută la alin. (2) în vederea utilizării pentru expertiză tehnică, după caz.

Art. 20 (1) Consiliul Uniunii dispune, cel puțin anual sau ori de câte ori este necesar, efectuarea unor activități de audit intern pe linia protecției, confidențialității, calității, securității și trasabilității pentru platforma Top-not sau, după caz, pentru anumite componente ale acesteia, finanțate prin bugetul Uniunii.

(2) Consiliul Uniunii dispune, cel puțin anual sau ori de câte ori este necesar, efectuarea unor activități de auditare pe linia protecției, confidențialității, calității, securității și trasabilității pentru platforma Top-not sau, după caz, pentru anumite componente ale acesteia, finanțate prin bugetul Uniunii.

(3) Activitatea de auditare prevăzută la alin. (2) se realizează de către un auditor IT înscris în lista auditorilor IT gestionată de ADR, cu respectarea standardelor și specificațiilor tehnice în domeniu și conform normelor emise de ADR.

Art. 21 (1) Platforma Top-not constituie și suport tehnic pentru schimbul de informații și date între notarii publici, pe de-o parte, și autoritățile și instituțiile publice centrale și locale, pe de altă parte.

(2) Platforma Top-not oferă acces, în condițiile legii, la datele și informațiile comunicate.

(3) Platforma Top-not poate conține și alte informații necesare desfășurării activității notariale, stabilite prin hotărâre de către Consiliul Uniunii.

CAPITOLUL VI

Evidențele activității notariale electronice

Art. 22 (1) Toate registrele biroului notarial sunt ținute fie în formă electronică, fie pe suport hârtie.

(2) Notarii publici care îndeplinesc acte și proceduri notariale și în formă electronică vor ține registrele biroului notarial în formă electronică, în condițiile stabilite prin normele aprobate de Consiliul Uniunii, cu respectarea nomenclatorului arhivistic notarial.

(3) Notarii publici care nu îndeplinesc acte și proceduri notariale în formă electronică pot opta pentru ținerea registrelor biroului notarial în formă electronică.

(4) Pentru registrele ținute în formă electronică, notarii publici utilizează programul informatic unic dezvoltat de Uniune și integrat în platforma Top-not, pus la dispoziția acestora în mod gratuit, care trebuie să asigure trasabilitatea și integritatea înregistrărilor, precum și a modificărilor efectuate.

Art. 23 Actele notariale în formă electronică, actele rezultate în cursul procedurilor electronice notariale, precum și anexele și documentația aferente acestora se arhivează în arhiva electronică din platforma Top-not, potrivit nomenclatorului arhivistic notarial aprobat de Consiliul Uniunii și avizat de Arhivele Naționale.

CAPITOLUL VII

Răspunderea disciplinară

Art. 24 Răspunderea disciplinară a notarului public care desfășoară activitate notarială electronică intervine, în condițiile prevăzute de Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, și pentru săvârșirea următoarelor abateri:

- a) instrumentarea actelor și procedurilor notariale cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) referitoare la utilizarea platformei Top-not;
- b) îndeplinirea de către notarul public prin mijloace electronice, fără prezența fizică a părților, a altor acte și proceduri decât cele prevăzute în mod expres de prezenta lege;
- c) eliberarea duplicatelor actelor notariale în altă formă decât cea în care au fost întocmite, cu nerespectarea regulilor procedurale prevăzute la art. 13 și art. 14 din prezenta lege;
- d) emiterea copiei legalizate într-o altă formă decât cea în care a fost întocmit actul cu nerespectarea regulilor procedurale prevăzute la art. 15 și art. 16 din prezenta lege;
- e) desfășurarea activității electronice notariale fără încheierea unei polițe separate pentru activitatea notarială electronică cu Casa de Răspundere Civilă a Notarilor Publici, prevăzute de art. 25.

Art. 25 Activitatea electronică notarială desfășurată în condițiile prezentei legi intră în categoria riscurilor asigurate de către Casa de Răspundere Civilă a Notarilor Publici printr-o poliță separată pentru activitatea notarială electronică, în condițiile stabilite de Congres.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 26 Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 214/2024 privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea, ale Regulamentului nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, precum și cu alte reglementări de drept comun aplicabile în materie.

Art. 27 (1) În termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Președintele Autorității pentru Digitalizarea României va emite decizia pentru aprobarea normelor privind procedura de avizare a platformei Top-not.

(2) În termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a normelor prevăzute la alin. (1) Uniunea va operaționaliza platforma Top-not și, în vederea realizării schimbului de date, va asigura posibilitatea interconectării acesteia cu Platforma națională de interoperabilitate și cu Registrul Național al Registrelor, prevăzute de Legea nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate.

(3) În termen de 1 an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, ministrul justiției, adoptă, prin ordin, la propunerea Consiliului Național al Notarilor Publici din România, normele privind punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi.

Art. 28 Prezenta lege intră în vigoare în termen de 1 an de la publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția dispozițiilor art. 27 alin. (1), care intră în vigoare în termen de 3 zile de la publicare.

Art. 29 La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 589/2004 privind regimul juridic al activității electronice notariale, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1227 din 20 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.